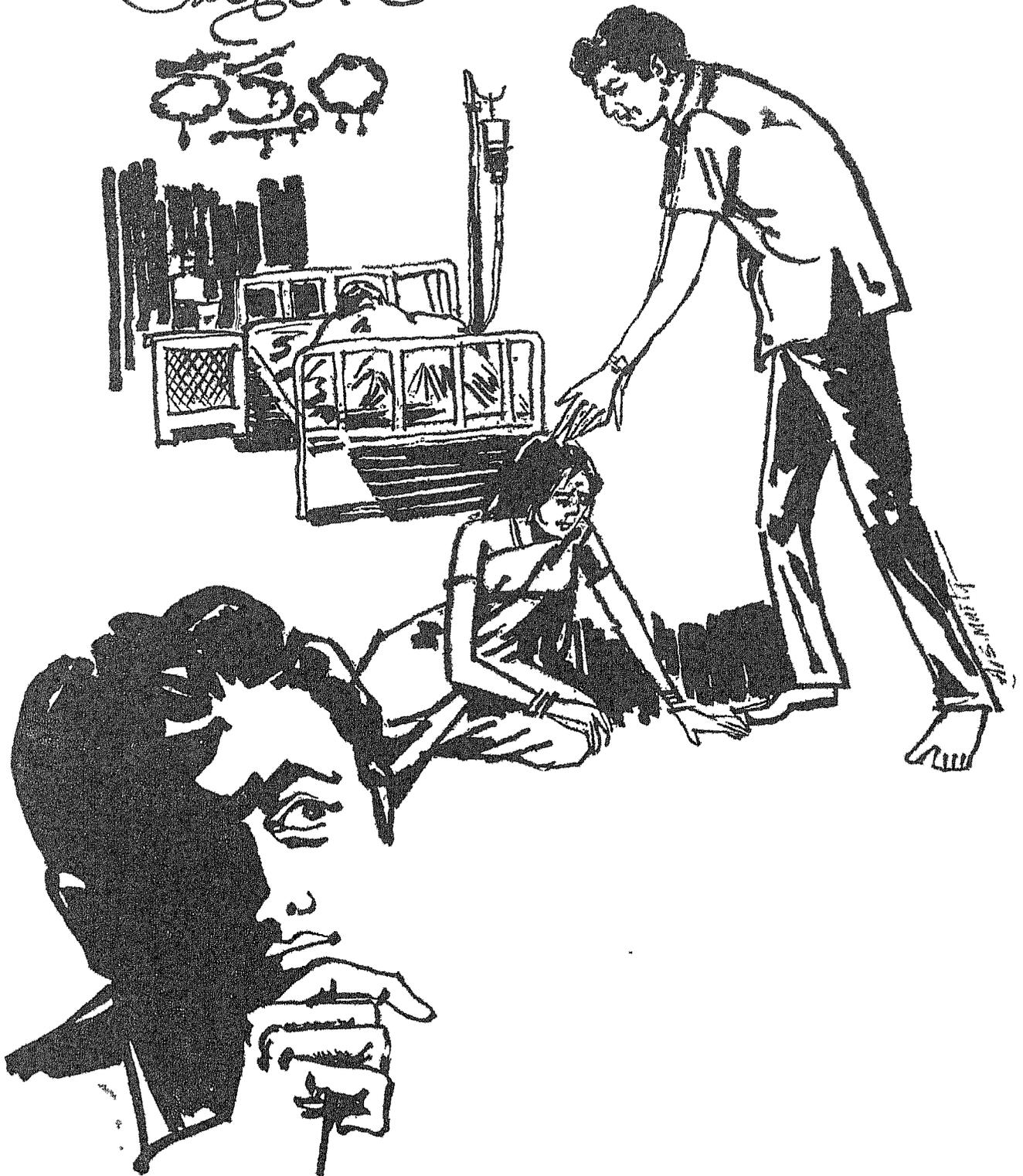


తెలుగుకావిత్రీ



“నా కేమీ తోచడం లేదు. అయినా, చ.సాని నాగరాజుగారు ఎక్కడ కనిపించినా మర్యాద తీరగొడతారు” అని ‘టేబిల్’ను కలిపి గుద్దారు.

సిబ్బల్లో ఉన్న గ్లాసులు అడుగుకు కదిపి కింద పడ్డాయి. పగిలాయి.

ఇద్దరూ ఉలిక్కిపడ్డారు. పగిలిన ముక్కల్ని చేత్తో పట్టుకోగా గుచ్చవని చిరింజినికి రక్తం వచ్చింది.

‘టేబిల్’ దగ్గరికి పరుగుతో వచ్చాడు ప్రొఫెసరుటర్.

“సారీ!” అన్నాడు శాంతిమూర్తి. డిస్టెంసు పిలిచి పగిలిన గ్లాసుముక్కల్ని తీసుకువచ్చి, శాశ్వత్ గ్లాసుల్ని అంత సేపూ ‘టేబిల్’మీద ఉంచినందుకు తిట్టాడు.

రెండు గ్లాసులు పగిలాయి. పగిలిన గ్లాసుల ఖరీదు మరునాటిస్తా మనూరు ప్రొఫెసరుటర్ తో. వ్యా

దగ్గర డబ్బుల్లేవని అర్థం చేసుకున్న ఆ ప్రొఫెసరుటర్ “సరేనా, సార్” అన్నాడు.

“మౌనీయా” అని ఇద్దరూ లెచారు. రత్నాన్ని జీబురుమూలులో తుడుచు కొని, “రే పో పని చేద్దాంనా, శాంతి ఉంటేనే ఉన్నానియూ పోస్టిటర్

“కెళదాం” అన్నాడు చిరంజీవి.

“అంత పెద్ద గాయమైందా?” అరుద్దాగా అడిగాడు శాంతిమూర్తి. “నీవు” అని పచ్చి, “ఈ రక్తం చూడగానే నా కో ఆలోచన తట్టింది. బ్లడ్ బ్యాంక్ కెళ్ళి రెండు వందల సి. సి. రక్తం ఇస్తే మనకు పదిహేను రూఫాయలు

- దమ్ము శ్రీనివాసభాయి

వస్తాయి. దానిలో ఏది రూపాయల పోస్టల్ ఆర్డర్ కొంటుంది. హోటల్ వాడి గ్యాసుల టాకీ భవ్యం. పోస్టల్ టి ఖర్చు పెట్టడం అన్నాడు.

షేక్ లిట్టెల్స్ ముఖం పెట్టి, దిగులుగా ఎక్కి, "మనం రక్తం అమ్ము కున్నా దివ్యం ఏ తుంటుంది? రక్తం ధారపోసి దివ్యం ఏ కి... చేసి మిన్నె ఖిష్టి మిగులుతుంది ఉంటే" అన్నాడు శాంతికుమార్.

స్వయంప్రేరణం ఏమిట ఉరవాల వెలుగు లోకాల్పన మధ్య ఉరగలి కుటుంబాల్లో, అమ్మకష్టాలూ ఏమి కుటుంబం ముగించు కొని నిరుద్యోగం - జాబ్ లో చేరిన చిరంజీవి, శాంతికుమార్ అలాంటి వాళ్ళ అక్షల మందికి ప్రసంగించు.

మరుగుని రోజు ఉదయమే శాంతి కుమార్ న ఘంటికే కెక్కారు చిరంజీవి. "చదు!" అని విగ్రహం బయటికి కడివారు శాంతి.

నడికి మిగులు మామూలే అంటుంది వెలు సడిచాడు చిరంజీవి.

దానిలో ఏమీ మాట్లాడలేదు.

అమ్మ రక్తం అమ్ముకుంటున్న సంగతి ఇంట్లో చెప్పలేదు. వెన్నక పోషణం పల్లె స్వయం లేదనసించింది. ఒక వేళ ఇంట్లో చెబితే ప్రాణం పోగొట్టు కున్నంత భయం బాధనడతారు. అప్పుందిరం చెబుతారు.

అలోచిస్తూ మునుపటి చిరంజీవి ప్రేక వేసినట్లు అనిపించాడు.

ఎవరుగా ఉన్న సమయం సెస్టలో కెళ్ళి ఎవడినో వీరిని, వాడు రాగానే చాచి చెంపమీద కొట్టాడు శాంతికుమార్.

వరుగెళ్ళుకుంటూ వెళ్ళి శాంతి కుమార్ ను పట్టుకున్నాడు చిరంజీవి, ముట్టూ జనం ముగించారు.

అని తిరుచా ఎంచుకు జరిగిందో అర్థం కావడం లేదు చిరంజీవికి.

"సెస్టెట్ట్రా! సెవంటు కంట్రోల్ లేదు పద్ధతులు రూపొందలే అయినా, ఇంట్లో రిసేటులు కావాలంటే నిన్ను కంట్రోల్ లేదుకు చెప్పింట్లో ఒక బస్తా తీసుకెళ్ళాను. అది సెవెంట్ కాదురా, బూడిద, ఉద్యోగం సంపాదించు కోలేళ్ళు. కనీసం చెప్పిన మనం నా ప్రకటనగా చేయలేని ప్రభుత్వం కడినీ కిస్ట్రాల్ అని మా బాప్టు సన్నెంట్ గా తిట్టారో వీడికేం తెలుసు? ఇంత వచ్చి మోసమా?" అనేశం లో ఇంకా ఏవేదో చెప్పుకు పోతున్నాడు శాంతికుమార్.

'అన్యాయాల్ని సహించి అంటూ రెచ్చిపోయి లాక్కం తెలియని కుర్రవారు' అనుకుంటూ ఈ విధించి మూడు మంటూ పోయారు వచ్చి పోయారు.

ముఖానికి, చేతులకు, కాళ్ళకు కళ్ళలో వెగమీద ఒడుకొని ఉన్నాడు నాగరాజు. అతని భార్య, బంధువులూ ముట్టూ ఉన్నారు.

బావో రొండ్లో కస్తున్నారూ బయటి కెళ్ళమని సెస్టర్ కేక లేవ్వాలి. అంతలో అతని బెడ్ దగ్గరి కొచ్చారు చిరంజీవి, శాంతికుమార్.

నాగరాజు కళ్ళు తెరిచి చూశాడు. కణతం మీదుగా శాంతి కస్తీరు తల దిండును తడుపుతూంది.

చిరంజీవి నాగరాజుకు దగ్గరగా వెళ్ళి అతని కన్నెళ్ళు తుడిచాడు. చిరంజీవి చేతిని గట్టిగా పట్టుకున్నాడు నాగరాజు. "భయపడకు. ప్రమాదం తప్పింది. రొండ్లలోనే కొలుకుంటావో" అన్నాడు శాంతికుమార్.

నాగరాజు కళ్ళు మూసుకొని ఏదో మాట్లాడబోయాడు. చిరంజీవి వారిం చాడు.

నాల్గోలో సెస్టర్ కేకలేసింది. అందరూ బయటికి పడివారు.

"అమ్మయ్యా! మా వారికి ప్రాణదానం చేసిన మీకు. . ." అంటూ చిరంజీవి కాళ్ళులాద పడింది నాగరాజు భార్య.

"ఫ. . ." అమ్మయ్యా! మనిసిగా చేయాలిగింది చేశాం. అంతే" అంటూ చిరంజీవి అమ్మం లేవనెత్తాడు.

నాగరాజు భార్య, అతని బంధువులందరి కళ్ళలోనూ కృతజ్ఞత కన్నెళ్ళ రూపంలో బయటి కిచ్చింది.

శాంతికుమార్ దూరంగా నిలబడ్డాడు. ముట్టూ ఉన్న కస్తీల్లోంచి నిర్మలంగా ఉన్న అకాశం చేసి చూస్తూ రెండు రోజులు వెచ్చి వెళ్ళాడు.

సెవెంటు సెస్ట్రా కెళ్ళిన మరుసటి రోజున అనంతరా రేమీ కలగకపోవడం పచ్చ ఉదయమే ధస్తానియా జనరల్ హాస్పిటల్లోని బ్లడ్ బాంక్ కొచ్చారు చిరంజీవి, శాంతికుమార్.

బ్లడ్ బాంక్ దగ్గరున్న 'క్యూ' చూసి నిలచిపోయాడు.

బ్రతికడం కోసం దెబ్బయినా అమ్మ కేవలదానికి వెనకాడని రోజు తివి.

చేయడానికి పని దొరకదు. పని లేకపోతే సంపాదన లేదు. సంపాదించలేక పోతే మనిషి బ్రతకడం ఎలా? బ్లడ్ బాంక్ కు ప్రాఫెషనల్ బ్లడ్ డోనర్స్ (అనవాయితిగా వెల వెల రక్తాన్ని అమ్ముకునేవాళ్ళు) ఎక్కువ మంది రిక్లా తొక్కేవాళ్ళే.

చేసే పనిలో సాట్లగడనని వాళ్ళు పనిం చేస్తారు? వాళ్ళు మూలంగా అటు రక్తం అమ్ముకున్నాళ్ళును, అవసరం కొట్టి రక్తం కిచ్చు వాళ్ళకు ఎన్నో కళాక ప్రమాదాలు ఉన్నాయని తెలిసినా, గత్యంత

రంజేక రక్తాన్ని అమ్ముడానికి వచ్చిన వాళ్ళు. 'క్యూ' నిండా వాళ్ళే! ఒక్కొక్కరిని ఒక్కొక్క చేసి తోసేలికి తీసుకుంటున్నారు. అవకాశం అనుదాకా పస్తుందో రాదోనని దిమ్మ ఒక్క మంటూ కూర్చున్నారు.

స్రైచరీమీద హడావిడిగా తీసుకెళ్ళు తున్న ఒకతన్ని చూసి, గబుక్కున లేచి నిలుచుని, చిరంజీవి చేయి పట్టుకొని, "అడుగో నాగరాజుగాడు" అని స్రైచరీ దగ్గరికి నిమరుగా నడిచాడు.

చిరంజీవి తేరుకునేలోగా స్రైచరీ దగ్గరికి చేరారు. ఒంటినిండా రక్తంలో ప్లూమో లేని స్రైచరీ నాగరాజు.

"మంచి శాస్త్రి జరిగింది. మంటాగే ఎంతోమందిని ఉద్యోగా తీసుస్తామని మోసం చేసి ఉంటారు. అందుకు ప్రతి ఫలం. . ." అని ఇంకా ఏదో మాట్లాడ బోతుండగా శాంతికుమార్ నోటికి చేతి నడ్డం పెట్టి, "సమయం, సందర్భం లేకుండా ఇప్పుడవేం మాట్లాడాలి" అన్నాడు చిరంజీవి కొంచగా.

గొల్తుకున్న ఏడుపు నిని వెచ్చి తిరిగి చూశాడు శాంతికుమార్. నోటికి స్పైట సప్టం పెట్టుకొని నాగరాజు భార్య బిడుస్తూంది. తా నా మూల అప్పులకు తోలోపల బాధ పడ్డాడు శాంతికుమార్.

నాగరాజును ఎదురెళ్ళి ధియేలర్ లోకి తీసుకెళ్ళారు.

"అస లేం జరిగింది?" అసడిగాడు చిరంజీవి, నాగరాజు భార్య వెలు వచ్చిన బంధువుని.

అతను చెప్పిన సారాంశం: ఉదయం నాగరాజు ఇంటికి చాలామంది వెళ్ళారు.

తా గు బో తు ను అన్ని దుర్గుణాలూ పరిస్థాయి.

—కాశ్చన్

ఉద్యోగా తీసుస్తామని అందరి దగ్గర దబ్బు తీసుకున్నాడట. ఆ తరువాత వాళ్ళకు కనపించడం మానేశాడట. ఆ వాసంతో 'ఎంతమంది నిలా మోసం చేస్తావో' అని బయటికి లాగి అందరూ కలసి అతన్ని చితక బాదారట. ప్లూమో తప్పి పడిపోగానే ఎక్కడి వాళ్ళున్నాడ వెళ్ళిపోయారు.

అంతకు ముందుదాకా నాగరాజు మీదున్న కోపం మంచులా కరిగి పోయింది శాంతికుమార్ కు.

ఒక డాక్టర్ బయటి కొచ్చి, "ఈ సేవెంటు రక్తం చాలా పోయింది. ఇక్కడి బ్లడ్ బాంక్ లో అతని డ్రావేకు చెందిన రక్తం లేదు. సెంట్రల్ బ్లడ్ బాంక్ కు ఫోన్ చేస్తే అక్కడకూడా

లేదని తెలిసింది. అతని రంధ్రం దెస రైనా డంటి వెంటనే రండి. సెరి రక్తమైనా అరని గ్రూప్ లో అంటే ప్రమాదం అప్పుతుంది" అన్నాడు.

"నా రక్తం ఇచ్చి అయి ధైరాగై నా బ్రతికింటుంది" అంటూ ఏడుస్తూనే ముందు కెళ్ళింది నాగరాజు భార్య. పరీక్ష చేసి వెదని నిరవారు డాక్టర్, చిరంజీవి ముందు కుడివారు.

రక్తపరీక్ష అయిన తరువాత— "నీ శుభో కెక్స్ మీ గ్రూప్ సరిపోతుంది. కమాస్" అని చిరంజీవి తోసేలికి తీసుకెళ్ళాడు డాక్టర్.

చిరంజీవి రక్తాన్ని వెలుగా నాగరాజుకు ఎక్కించారు. గంటల్లర లిరవల బయటి కొచ్చాడు చిరంజీవి.

వాళ్ళు బ్రతికుండు మధ్య ఉన్న ఒక పక్క (ప్రగాల్చి కాపాడమన్న తప్పి, లంపి ముఖంలో, కళ్ళలో కొట్టుకొచ్చి ఉన్న కనిపించింది.

"చిరంజీ!" అంటూ గట్టిగా లంది కౌగిలించుకున్నాడు శాంతికుమార్.

"నాగరాజుకు ప్రమాదం తప్పి దమ్మా!" అన్నాడు చిరంజీవి సీటంగా.

"అమ్మయ్యా!" అంటూ చిరంజీవి కాళ్ళమీద వాలిపోయిం దామె.

నిరసం పల్ల, అవెంబు లేవనెక్క లేకపోయాడు చిరంజీవి.

శాంతికుమార్ అవెంబు లేవనెత్తాడు.

"మిస్టర్ చిరంజీ! మీరు రెక్కో తీసుకోవాలి" అంటూ అతన్ని బెడ్ మీదికి తీసుకెళ్ళాడు డాక్టర్.

బెడ్ మీద పడుకొని నిరసంగా కళ్ళు మూసుకున్న చిరంజీవి కేవలం ప్రకటన, పది రూపాయల పోస్టల్ ఆర్డర్, హోటల్ వాడి పగలగొట్టిన గ్యాసుల ఖరీదు, రక్తదానం, కాదు—అమ్మకం.

పదిహేను రూపాయలు ఒక పక్క ఒత్తిడి చేస్తుండగా, అస రక్తంలో ఒక నిండు ప్రాణం బ్రతికి, ఒక నిండు కుటుంబాన్ని నిలబెట్టేందుకు ఆత్మత్యాగం వాళ్ళు తీసి దూరం చేసింది.

మనిషి ముందెంకం మీద, మూసవ త్వంమీద సమ్మకం ఎక్కువయింది శాంతికుమార్ కు.

భుజంమీద చేయి పడగానే గడిచిన రెండు రోజుల్లోంచి బయటి కొచ్చిన శాంతికుమార్ కళ్ళలో సుళ్ళు తిరిగే నీళ్ళను చూసి, "శాంతి! ఏమిటా!" అని తుడిచాడు చిరంజీవి.

"నీం లేదు" అని సవ్యాడు శాంతి.

"నీ పప్పుదా ఇంతే" అని చిరంజీవి సవ్యాడు.

ఆ సవ్యుల్లో ఉద్యోగం దొరకలేదన్న దాధ ఆ క్షణం కనిపించలేదు. ★